

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ДИПЛОМНА РОБОТА

освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

на тему: **«Податкове навантаження та напрями його оптимізації в
діяльності СПД- фізичної особи»**
**(на матеріалах ФОП Гуменний В.М. Городоцького району,
Хмельницької області)**

Виконав: студентка спеціальності
8.03050801 «Фінанси і кредит»

Самборська Марина Миколаївна

Керівник: к.е.н., доцент Мельничук О.В.

Рецензент: д.е.н., професор Місюк М.В.

Протокол №__ від «__» _____ 2017 р.

Оцінка: національна шкала _____

кількість балів _____ ECTS _____

Дата захисту _____ 2017 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ:

Зав. кафедри фінансів, банківської
справи та страхування

д.е.н., доцент _____

«__» _____ 201__ р.

Кам'янець-Подільський, 2017 р.

АНОТАЦІЯ

Самборська М.М. «Податкове навантаження та напрями його оптимізації в діяльності СПД – фізичної особи»

Дипломна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 8.03050801 «Фінанси і кредит» – Подільський аграрно-технічний університет, Кам'янець-Подільський, 2017.

Метою дослідження є узагальнення існуючих поглядів на категорію «податкове навантаження» і методику його розрахунку, а також оцінювання податкового навантаження суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб з метою його оптимізації.

У першому розділі роботи розкрито економічний зміст податкового навантаження та підходи до його визначення. Проаналізована та систематизовано методики оцінки податкового навантаження та ясовано критерії оптимізації його рівня.

У другому розділі проведено аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання, здійснено оцінку його розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами за податками та платежами, проведено аналіз податкового навантаження на суб'єкта господарювання.

З метою оптимізації податкового навантаження на суб'єктів малого бізнесу визначено податкову політику для платника та здійснено планування його податкових платежів на 2017 рік. Запропоновано оптимізацію окремих платежів для фізичної особи та удосконалено методику розрахунку податкового навантаження для фізичної особи, суб'єкта господарювання.

Ключові слова: *податок, збір, внесок, податкове навантаження, платник, податкова звітність.*

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
1.1. Зміст податкового навантаження та підходи до його визначення	11
1.2. Система методик оцінки податкового навантаження	16
1.3. Критерії оптимізації рівня податкового навантаження для суб'єктів малого бізнесу	26
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ФОП Гуменний В.М.	34
2.2. Аналіз стану розрахунків з бюджетом суб'єкта господарювання	49
2.3. Оцінювання податкового навантаження на суб'єкта малого підприємництва – фізичну особу	66
Висновки до розділу 2	72
РОЗДІЛ 3. ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	
3.1. Податкова політика суб'єкта господарювання та її вплив на податкове навантаження	74
3.2. Податкове планування як засіб податкової оптимізації суб'єкта господарювання	81
3.3. Удосконалення методики розрахунку податкового навантаження для підприємців – фізичних осіб	91
Висновки до розділу 3	98
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	100
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	104
ДОДАТКИ	118

ВСТУП

Актуальність теми. Податки, будучи основним джерелом наповнення доходів бюджету держави, виступають інструментом регулювання тих чи інших соціально-економічних процесів – перерозподілу доходів між членами суспільства, стимулювання окремих видів господарської діяльності та обмеження розвитку інших. Свідоме використання державою податків для досягнення певної мети проходить в рамках її податкової політики.

Нині акцент у податковій політиці робиться на фіскальній функції, а її регулююча, особливо в частині стимулюючої, мінімізована, тому проблема оптимізації податкової політики залишається однією з найактуальніших у процесі становлення ринкових відносин і забезпечення економічного зростання держави. Саме фіскальний вплив податкової системи на економіку країни можна оцінити за допомогою показника податкового навантаження, який формується шляхом поєднання впливу всіх податків на фінансову діяльність суб'єкта господарювання. Регулюючи кількість податків, їх ставок, баз оподаткування та пільг, держава формує загальний обсяг податкового навантаження. Тому економічний зміст поняття «податкового навантаження», його рівень та оцінка впливу на діяльність платника, набуває особливого значення та актуальності особливо за теперішнього стану економічної ситуації в країні.

Дослідження цього процесу є вихідною базою проведення податкових реформ, розвитку векторів впливу податків, виявлення сфер надлишково податкового тягаря та обґрунтування оптимального рівня податкового навантаження, який дасть змогу задовольнити потреби соціально-економічного розвитку.

Проблема розуміння податкового навантаження є актуальною і широко висвітлюється у науковій літературі. Цій темі присвятили свої праці як вітчизняні так і зарубіжні фахівці: В. Аранчій, С. Барулін, К. Безверхий, О. Безкровний, Н. Берч, Н. Буга, О. Буцька, Н. Гавриленко, О. Годованець, Н. Грицюк, І. Долженко, Н. Левченко, І. Ковова, О. Мельничук, Т. Мисник, І.

Цимбалюк та інші. Не применшуючи заслуги науковців, варто зазначити, що всі дискусії щодо податкового навантаження залишатимуться безпредметними до того часу, доки не буде вирішено питання щодо методики розрахунку узагальнюючих і часткових показників податкового навантаження на мікроекономічному рівні та їх оцінювання для суб'єктів господарювання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження за обраною темою включається до науково-дослідної тематики Подільського державного аграрно-технічного університету, економічного факультету ПДАТУ «Формування стратегії та пріоритетів інноваційного розвитку аграрного сектору економіки в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0114U007032, терміном з 01.2015 р. до 12.2019 р.), в рамках якої запропоновано нове розв'язання проблеми формування теоретичних, методичних та практичних засад визначення податкового навантаження для малого бізнесу.

Метою дипломної роботи є узагальнення існуючих поглядів на категорію «податкове навантаження» і методику його розрахунку, а також оцінювання податкового навантаження суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб з метою його оптимізації.

Для досягнення поставленої мети слід розв'язати наступні завдання:

- розкрити зміст податкового навантаження та підходи до його визначення;
- проаналізувати та систематизувати методики оцінки податкового навантаження;
- з'ясувати критерії оптимізації рівня податкового навантаження для суб'єктів малого бізнесу;
- здійснити аналіз фінансово-господарської діяльності фізичної особи - підприємця;
- проаналізувати стан розрахунків з бюджетом суб'єкта господарювання;

- розрахувати податкове навантаження на суб'єкта малого підприємництва – фізичну особу;
- визначити податкову політику суб'єкта оподаткування та її вплив на податкове навантаження;
- здійснити податкове планування з метою оптимізації податкового навантаження платника;
- удосконалити методику розрахунку податкового навантаження за прогнозованими показниками.

Об'єктом дослідження є процес оподаткування суб'єктів малого підприємництва – фізичних осіб.

Предметом дослідження є відносини, що виникають між органами державної фіскальної служби та платниками податків в процесі визначення податкових зобов'язань.

Методи дослідження. Дослідження теоретичних основ визначення та оцінювання податкового навантаження здійснювалося із застосуванням діалектичного методу пізнання, монографічного, експертних оцінок, конкретного та абстрактного, логічного та історичного.

При аналізі функціонування системи оподаткування використовувалися методи економіко-статистичний, порівняльного аналізу, структурного аналізу, метод зведень та групувань.

При розробці напрямків оптимізації податкового навантаження використовувались методи системного аналізу, економіко-статистичний, аналізу і синтезу.

Методологічною основою написання дипломної роботи послужили праці відомих вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем теорії та практики розвитку податкових відносин, а також нормативно-правове забезпечення питань оподаткування суб'єктів господарювання.

Інформаційною базою є основні положення законів України, указів і послань Президента України, постанов Верховної Ради України, постанов Кабінету Міністрів України з питань оподаткування. Використано

статистичні і аналітичні матеріали Державного комітету статистики України, Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби України. Інформаційним забезпеченням дипломної роботи стали також монографічні дослідження, наукові статті та практичні матеріали діяльності досліджуваного платника податків, його фінансова та податкова звітність.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що на їх основі набули подальшого розвитку:

— методичні підходи до визначення змісту податкового навантаження та систематизації методичних підходів для його оцінки для суб'єктів малого бізнесу – фізичних осіб;

— аналіз показників оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання, які розглянуто системно в розрізі аналізу автономії та забезпеченості оборотного капіталу власними коштами, поточної та абсолютної ліквідності, рентабельності активів і продажів, оборотності активів та дебіторської заборгованості;

— визначення алгоритму формування та реалізації податкової політики суб'єкта господарювання

— обґрунтування податкового поля для планування податкових зобов'язань для платника податків – фізичної особи з метою оптимізації податкового навантаження.

Особистий внесок здобувача. Дипломна робота є самостійним науковим дослідженням, в якій викладено авторський підхід до змісту податкового навантаження та методів його розрахунку. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в магістерській роботі використані лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи.

Практичне значення одержаних результатів: використовуючи методику порівняльного фінансового аналізу здійснено прогностичний розрахунок податкових зобов'язань платника на 2017 рік та оцінювання його податкового навантаження за плановими показниками, що дозволить врахувати основні напрямки та аспекти оптимізації платежів до бюджету.

Апробація результатів дослідження: основні результати дослідження апробовані в Міжнародній науковій конференції на тему «Інноваційна економіка: процеси, стратегії, технології», яка відбулась 27 січня 2017 року на базі кафедри підприємництва та інновацій у державному університеті імені Яна Кохановського у місті Кельце (республіка Польща), а також на оперативній нараді спеціалістів фінансового підрозділу суб'єкта господарювання.

Публікації: основні результати дослідження опубліковані у збірнику тез міжнародної наукової конференції на тему «Податкове навантаження та його вплив на розвиток суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб» загальним обсягом 0,2 друк. арк..

Структура дипломної роботи: дипломна робота викладена на 117 сторінках друкованого тексту, складається зі вступу, 3-х основних розділів, висновків, списку використаних джерел (121 найменування) і додатків.

3. Розрахунок прогнозованих податків і зборів для ФОП Гуменного В.М. на 2017 рік показав, що в 2017 році підприємцем може бути сплачено не менше 1257,3 тис. грн. податків і зборів та вплив факторів на величину нарахованих прогнозних податків і зборів

4. Запропонована нами система показників розрахунку податкового навантаження дозволить більш точно спрогнозувати динаміку впливу факторів на планові показники та їх ефективність.

5. Проведений аналіз податкового навантаження за плановими показниками дозволив нам зробити висновки про можливе скорочення чисельності найманих працівників, оскільки законодавство передбачає зростання коефіцієнта навантаження на живу працю в двічі проти показника 2016 року, тоді як за рахунок зростання витрат підприємця податкове навантаження на його доходи в 2017 році буде мінімальним.

6. Визначене податкове поле для ФОП Гуменного В.М. виходячи із його господарської діяльності, дозволить оперативніше визначати місця виникнення кожної з груп обов'язкових платежів до бюджету. Така інформація дає можливість розрахувати величину його податкового навантаження.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Починаючи від класиків економічної теорії і до сьогоднішнього дня вченими активно вивчається проблема оптимізації податкового навантаження з метою створення ефективної та конкурентоспроможної податкової системи. Аналіз різних точок зору щодо сутності змісту «податкове навантаження» показав, що воно швидше якісна ніж кількісна характеристика, оскільки показує ефект впливу податків на рівні економіки загалом, груп економічних агентів та окремих платників податків. Його застосовують підприємства при ухваленні стратегічних рішень у сфері податкової політики, а відповідні державні органи – при удосконаленні податкової системи.

Податкове навантаження на макрорівні – це умовний показник, що визначає рівень податкових надходжень до бюджету, або їх частку у валовому внутрішньому продукті. На нашу думку, оцінка податкового навантаження має здійснюватись перш за все на мікрорівні, оскільки сума сплачених податків є додатковими витратами суб'єкта підприємництва, а отже і додатковими надходженнями. Загальна методика оцінки податкового навантаження на макрорівні має враховувати співвідношення між сумою податкових витрат (як суб'єктів підприємництва, так і фізичних осіб) та суми скоригованих доходів (за мінусом непрямих податків).

Зростання податкового навантаження в 2017 році на малий бізнес призведе до зниження його активності та тінізації. В свою чергу бізнес повинен мати право передбачати та планувати свою діяльність як мінімум на один рік вперед. Необхідність податкового планування обґрунтована і у прогнозуванні видатків на сплату платежів до бюджету та забезпеченні стабільних грошових надходжень на поточних рахунках за термінами сплати податкових зобов'язань, а тому про прийняття упереджених нормативно-правових актів, що прямо чи опосередковано стосуються оподаткування, платник повинен бути повідомлений за 6 місяців до початку нового бюджетного року.

Дослідження рівня оцінювання податкового навантаження суб'єкта підприємницької нами здійснювалось на прикладі діяльності ФОП Гуменного В.М. ФОП Гуменний В.М. започаткував свою діяльність в 1997 році на базі Сатанівського консервного заводу, обладнання та приміщення якого було передано йому в оренду.

За аналізований період діяльність підприємця характеризувалась динамічним зростанням доходів від реалізації продукції власного виробництва, високими та стабільними показниками валового прибутку. Підприємець забезпечив роботою найманих працівників, динаміка яких зростала продовж періоду дослідження та характеризувалась зростанням ефективності їх використання – високою продуктивністю праці.

Діяльність підприємця забезпечується його активами, які сформовані за рахунок власного та позикового капіталу. За період дослідження спостерігається зростання капіталу підприємця та нарощування його виробничих потужностей. Оптимальна структура капіталу продовж періоду дослідження забезпечила власнику високі показники ліквідності та фінансової стійкості, а також позитивну ділову репутацію на ринку продукції консервування.

Реалізації консервованих виробів проводиться на території країни в мережі великих супермаркетів міст Києва та Дніпра, що свідчить про її високу якість та харчові характеристики. В свою чергу покупці вимагають від підприємця позитивної податкової репутації та диктують йому вимоги щодо вибору системи оподаткування.

ФОП Гуменний В.М. за досліджуваній період перебував на загальній системі оподаткування, а розміри його доходів зобов'язали його стати платником податку на додану вартість. Основними податками і зборами, що сплачує підприємець є: податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, рентна плата, екологічний податок, а також єдиний соціальний внесок і військовий збір.

В структурі нарахованих податків і зборів ФОП Гуменним В.М. найбільшу питому вагу складає ПДВ та єдиний соціальний внесок с плачений з доходів найманих працівників та доходів підприємця. Стан розрахунків з бюджетом свідчить про наявність дебіторської заборгованості за податком на додану вартість в сумі 0,5 млн. грн., які не відображені у складі бюджетного відшкодування, що суттєво вивело з обороту грошові кошти та погіршило на кінець періоду показники абсолютної ліквідності.

Оцінювання податкового навантаження за даними податкової звітності платника дозволило встановити факт його зростання в частині оподаткування податком на доходи фізичних осіб в порівнянні з доходами підприємця. Проте оцінювання співвідношення нарахованих податків і зборів з чистого доходу підприємця до його одержаного доходу свідчить про скорочення податкового навантаження.

Рівень податкового навантаження на живу працю на кінець аналізованого періоду свідчить про незначне послаблення податкового тиску на доходи найманих працівників.

В 2015 році загалом спостерігається послаблення податкового навантаження на малий бізнес, а питома вага всіх податків і зборів в доходах підприємця була на рівні 7,5%.

Проведене дослідження напрямків оптимізації податкового навантаження підприємця дозволило сформулювати наступні висновки та вказати пропозиції щодо оптимізації податкового навантаження, а саме:

7. Аналіз позиції респондентів щодо податкової політики суб'єкта господарювання визначив найбільш впливові фактори, що на неї впливають, а саме: нестабільність податкового законодавства, нестабільність та невизначеність політичної ситуації, внутрішні економічні фактори, тощо. На вибір платників бездоганної ділової репутації найбільшим чином впливають три основні фактори: внутрішні культурно-психологічні, інформативність суспільства та суспільна думка. В свою чергу наслідками політики мінімізації та ухилення від сплати податків є: тіньова економіка, напруженість в суспільстві, надмірні витрати на адміністративний контроль.

8. З метою прогнозування податкових платежів до бюджету та їх оптимізації нами доведено необхідність включення до складу витрат підприємця амортизаційних відрахувань в сумі 512 тис. грн.

9. Розрахунок прогнозованих податків і зборів для ФОП Гуменного В.М. на 2017 рік показав, що в 2017 році підприємцем може бути сплачено не менше 1257,3 тис. грн. податків і зборів та вплив факторів на величину нарахованих прогнозних податків і зборів

10. Запропонована нами система показників розрахунку податкового навантаження дозволить більш точно спрогнозувати динаміку впливу факторів на планові показники та їх ефективність.

11. Проведений аналіз податкового навантаження за плановими показниками дозволив нам зробити висновки про можливе скорочення чисельності найманих працівників, оскільки законодавство передбачає

зростання коефіцієнта навантаження на живу праці в двічі проти показника 2016 року, тоді як за рахунок зростання витрат підприємця податкове навантаження на його доходи в 2017 році буде мінімальним.

12. Визначене податкове поле для ФОП Гуменного В.М. виходячи із його господарської діяльності, дозволить оперативніше визначати місця виникнення кожної з груп обов'язкових платежів до бюджету. Така інформація дає можливість розрахувати величину його податкового навантаження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова С. Податкове навантаження та методи його оцінювання [Електронний ресурс] / С.Абрамова – Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3426/1/Thesis%20Abramova%20SM.pdf>
2. Амоша О. До питання про оцінку рівня податків в Україні [Текст]/ О.Амоша, В. Вишневський // Економіка України. – 2007. – № 6. – с. 11-19.
3. Аранчій В.І. Податкове навантаження та методологічні основи його виміру / В.І. Аранчій, Т.Г. Мисник. – Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/7.2/021.pdf>
4. Балашова О.В. Податковий механізм управління підприємством [Текст]/ О.В. Балашова // Економіка: проблеми практики. – 2003. – №5. – с. 918-925.
5. Баранова В.Г. Влияние налоговой загрузки на развитие предпринимательства [Текст] / В.Г. Баранова, О.Е. Дубовик // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2013. – №1(60). – с. 5-30.
6. Барулин Ю.М. Теория и история налогообложения: учебное пособие [Текст] /Ю.М. Барулин. –М.: Экономистъ, 2006. – 319 с.
7. Башуцька О.С. Податкове планування та прогнозування в системі податково-бюджетного регулювання / О.С. Башуцька // Наука й економіка. – 2010. – №1 (17).– с.7-10.
8. Башуцький О.С. Теоретичні передумови і принципи побудови моделі впливу податкового навантаження на економічний розвиток суб'єктів оподаткування [Текст] / О.С. Башуцька // Інноваційна економіка. – 2013. – №4. Вип. 42. – с. 252-255.
9. Безверхий К. Аналіз податків, єдиного соціального внеску та інших платежів в контексті розрахунку податкового навантаження підприємства авіабудівної галузі [Текст] /К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №11.– с. 37-43.

10. Бенч Н.Я. Податкове навантаження як окрема економічна категорія: теоретична сутність та спроби обрахунку [Текст] / Н.Я. Бенч // Наукові праці НДФІ. – 2008. – №2 (43). – с. 111-118.
11. Бенч Н.Я. Податкове навантаження на фактори виробництва і споживання [Текст] / Н.Я. Бенч // Світ фінансів. – 2008. – №4. – с. 35-44.
12. Білостоцька В.О. Податкове навантаження в Україні [Текст] / В.О. Білостоцька, В.О. Острівецький // Фінанси України: науково-теоретичний та інформаційний журнал Міністерства фінансів України. – 2002. – №12. – с. 75-79.
13. Благун І.Г. Передумови виникнення і тенденції становлення податкового механізму ринкової економіки [Текст] / І.Г. Благун, М.І. Когут, Л.А. Склярська // Наукові записки (Української академії друкарства). – 2013. – №4. – с. 8-24.
14. Богатирьова Є.М. Податкове навантаження як індикатор результативності податкових реформ в Україні [Електронний ресурс] / Є.М. Богатирьова – Режим доступу: <http://elibrary.ru/item.asp?id=23388732>
15. Богославець Т. Аналіз податкового навантаження та його вплив на кінцеві результати діяльності суб'єкта господарювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: archve.nbuv.gov.ua/portal/natural1/vntu/2009_19_1/pdf/65.pdf
16. Бородина А. С. Налоговая нагрузка предприятия: сущность, функции, факторы и показатели / А. С. Бородина // Налоги и налогообложение. – 2011. – № 6. – С. 5–15.
17. Брызгалин А.В. Налоги и налоговое право [Текст] / А.В. Брызгалин. – М.: Аналитика-пресс, 1999. – 608 с.
18. Бурлакова І.М. Особливості податкового навантаження на підприємства [Електронний ресурс] / І.М. Бурлакова, В.В. Вакарчук // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф. – Суми : СумДУ, 2014. – Т.2 – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/36863/1/Burlakova2.pdf>

19. Буряк П.Ю. Історичний аспект та сутність податкового навантаження як економічної категорії [Текст]/ П.Ю. Буряк, Х.В. Кулинич// Наука й економіка. – 2014.– №3 (35).–с. 207-213.
20. Буцька О.Ю. Методика оцінки податкового навантаження: порівняльний аналіз [Текст] / О.Ю. Буцька // Агросвіт. –2013. – с. 25-27.
21. Бюджетна політика в контексті соціально-економічного розвитку України: в 6 т. Т.3: Розвиток системи податків як основи зміцнення державних фінансів: Монографія [Текст] /М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, Т.І. Єфименко та ін.. – К. : НДФІ, 2004. – 308 с.
22. Вишневський В.П. Оцінка можливості зниження податкового тягара [Текст] / В.П. Вишневський, Д.В. Липницький // Фінанси України. – 2012. – №8. – с. 93-105.
23. В Україні припинили діяльність 128 тисяч підприємців [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/0/2006/107567/>
24. Гавриленко Н.В. Вплив податкового навантаження підприємницької сфери на національну економіку [Текст] / Н.В. Гавриленко // Науковий вісник. – 2007.– №3 (40). – с. 12-17.
25. Гавриленко Н.В. Оцінювання податкового навантаження підприємств малого бізнесу в межах «податкового коридору» [Текст] / Н.В. Гавриленко, Н.Ю. Буга, В.М. Черешня // Економічний аналіз. – 2012. – Том14.№1. – с. 200-206.
26. Годованець О. Податкове навантаження: важливий чинник соціально-економічної стратегії держави [Текст]/ О. Годованець, Т. Маршалок// Економічний аналіз. –2008. – Випуск 3(19). – с. 85-89.
27. Грицюк Н.О. Фактори впливу на податкову політику макrorівня [Текст]/Н.О. Грицюк// Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. –2014. – Випуск 10 том 4.– с. 86-92.
28. Грязновая А.Г. Финансово-кредитный экономический словарь / под. общ. ред. А.Г. Грязновой [Текст] . – М. : Финансы и статистика. – 2004. – 609 с.

29. Гурнак О.В. Теорія оптимального оподаткування: здобутки і обмеження [Текст] / О.В. Гурнак // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – № 6. Т.1. – с. 28-31.
30. Даценко Г.В. Податкове навантаження як критерій ефективності ведення податкової політики / Г.В. Даценко, І.В. Пічкур // Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: зб. наук. праць Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 28 березня 2013 р. / голова ред-кол. Г.В. Блакита. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – С. 321 – 324
31. Девликамова Г.В. Налоговый анализ как составная часть анализа хозяйственной деятельности предприятия [Текст]/Г.В.В. Девликамова // Финансы. – 2001. – №8. – с. 56-62.
32. Джуринська О.С. Податкове навантаження: сутність та напрями зміщення[Електронний ресурс]/О.С. Джуринська // Матер. Конф. «Науковий простір Європи». – Польща: вид-во Освіта і наука ТОВ, 2014. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2014/Economics/3_166397.doc.htm
33. Долженко І.І. Методичні підходи до формування податкового поля та визначення податкового навантаження підприємств [Електронний ресурс]/І.І. Долженко// с. 146-153.
34. Дропа Я. Податкове навантаження та його вплив на економіку України [Електронний ресурс]/Я. Дропа, І. Чабан // Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/freu/2009_19/32.pdf
35. Єфіменко Т.І. Динаміка податкового навантаження в Україні в контексті реалізації податкової реформи [Текст] / Т.І. Єфіменко, А.М. Соколовська. – К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2013. – 492 с.
36. Жидкова Е.Ю. Налоги и налогообложение [Текст]/Е.Ю. Жидкова. –2-е изд., перероб. и доп. – М.: Эскиммо, 2009. – 480 с.
37. Загородній А.Г. Податки та податкове планування підприємницької діяльності: Монографія [Текст] / А.Г. Загородній, А.В. Єлісеєв. – Львів. Центр Бізнес-Сервісу, 2003. – 152 с.

38. Иванов С.А. Налоги и налогообложение: учебное пособие [Текст] / С.А. Иванов. – Тамбов: Тамб. Госта, 2005. – 80 с.
39. Иванов Ю.Б. Податкова система [Текст]: підручник / Ю.Б. Иванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – К.: «АТІКА», 2006. – 920 с.
40. Иванов Ю.Б. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект. Монографія[Текст]/Ю.Б. Иванов, О.Л. Єськов. – Х.: ВД»ІНЖЕК», 2007. – 328 с.
41. Ільєнко Р.В. Теоретико-методичні основи моделювання податкового навантаження в умовах економічної кризи [Текст]/ Р.В. Ільєнко// Науковий вісник Полісся. –2015. –№2(2). – с. 127-131.
42. Канцур І.Г. Теоретичні засади податкового навантаження [Текст] / І.Г. Канцур // науковий вісник національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. –№3(50). – с. 77-82.
43. Кизилова Л. Особливості визначення податкового навантаження підприємств[Текст]/ Л.Кизилова, М. Стецишин // Науково-технічний збірник ХАМГ. –№83. -2007. – с.216-221.
44. Кирова Е.А. Методология определения налоговой загрузки на хозяйствующие субъекты [Текст] / Е.А. Кирова // Финансы. – 1998. – №9. – с. 27-35.
45. Кізіма А. Я. Прогнозування і планування надходжень податку на додану вартість: теорія і практика / А. Я. Кізіма, І. А. Крисоватий // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Економіка. – 2011. – Вип. 16. – С. 51-57.
46. Колісніченко П.Т. Методичні підходи до розрахунку податкового навантаження на мікроекономічному рівні [Текст] / П.Т. Колісніченко // науковий вісник Буковинської державної фінансової академії: зб. наук. праць. Серія «Економічні науки». – 2010. – №1(18). – с. 49-55.
47. Коновалова О.В. Аналіз податкового навантаження та його вплив на стан економіки України [Електронний ресурс] / О.В. Коновалова, І. Лохвицька: Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua>

48. Корнієнко С.М. Історичний аспект дослідження податкового навантаження [Електронний ресурс] / Корнієнко С.М. // Матер. Конф «Эффективные инструменты современных наук». – Польща: Вид-во Освіта і наука ТОВ, 2011. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2011/Economics/7_85148.doc.htm
49. Корнус В. Оцінка податкового навантаження на рівні підприємств [Текст] / В. Корнус, В. Квасов, О. Пономарьов // Економіст. – 2007. – №10. – с.17-19.
50. Короткевич О.В. Потенційні ризики зниження податкового навантаження в умовах запровадження Податкового кодексу України / О.В. Короткевич // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 6. – С. 25 – 29.
51. Крейнина М.Н. Финансовое состояние предприятия. Методы оценки [Текст] / М.Н. Крейнина. – М.: ИКЦ «ДИС», 1997. – 224 с.
52. Крисоватий А.І. Податкові трансформації та економічне зростання [Текст]/ А.І. Крисоватий, Т.В. Кошук // Фінанси України. – 2008. – №9. – с.10-24.
53. Купріна О.Ю. Оцінювання податкового навантаження на підприємство з позиції трансакційних витрат [Електронний ресурс]/О.Ю. Кудріна.– Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VsUNU/2011.../Kudrina.pdf
54. Кучер В., Мельничук О.В. Підвищення соціальних гарантій та їх вплив на зростання фіскального ефекту [Текст] / О.В.Мельничук // Облік, аналіз і контроль в стратегії розвитку економіки України : Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів (1 квітня, Луцьк). – Луцьк : Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, Випуск 12. – Ч. 1. 2017.
55. Кушнірчук Ю.М. Оптимізація рівня фіскального навантаження з метою економічного забезпечення держави [Текст] / Ю.М. Кушнірчук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.11. – с. 161-169.

56. Лазур С.П. Податкове навантаження як критерій оцінювання якості податкової політики України [Текст] / С.П. Лазур // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1. – с. 285-290.
57. Лайко П.А. Податкове регулювання підприємницької діяльності: Монографія [Текст] / П.А. Лайко, Р.П. Жарко.– К. : ННЦ Інститут аграрної економіки, 2007. –321 с.
58. Левченко Н.М. Систематизація методик оцінки податкового навантаження на суб'єктів господарювання [Текст] / Н.М. Левченко // Сталий розвиток економіки. – 2010. –№6. – с. 270-275.
59. Литвин М.И. Налоговая нагрузка и экономические интересы предприятия [Текст] / М.И. Литвин // Финансы. – 1998. – №5. – с. 29-31.
60. Литвиненко Я.В. Податкова політика: [Текст]: навчальний посібник/ Я.В. Литвиненко. – К. : МАУП, 2003. – 224 с.
61. Лоханова Н. Податкове навантаження в Україні як чинник впливу на стан економічної стійкості підприємств / Н. Лоханова // Економіст. – 2012. – № 4. – С. 46 – 49.
62. Лункіна Т.І. Вплив податкового навантаження на фінансові результати підприємства [Текст] / Т.І. Лункіна, Ю.О. Щербина // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015.–№ 5. – с. 654-656.
63. Майбуров І.А. Теорія налогообложення [Текст]/І.А. Майбуров, А.М. Соколовская. – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2011. – 291 с.
64. Малишкін О. Коефіцієнт податкового навантаження на мікро-рівні: розрахунок та застосування [Текст] /О. Малишкін. Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – №1. – с.18-25.
65. Малишкін О. Облік і аудит податків і Україні: теорія, методологія, практика. Монографія [Текст] // О. Малишкін. – К. : ЦУЛ, 2013. – 373 с.
66. Махмудов Х.З. Оптимізація податкового навантаження у системі заходів державного регулювання економіки [Текст] / Х.З. Махмудов, В.Є. Тараненко // Наукові праці. – 2011. – №2(3). – с. 233-239.

67. Медведев А.Н. как планировать налоговые платежи. Практическое руководство для предпринимателей [Текст] / А.Н. Медведев. – М.:ИНФРА-М, 2000. –142 с.
68. Меліхова Т.О. Удосконалення методів аналізу податкового навантаження господарської діяльності підприємств [Текст] /Т.О. Меліхова // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – Вип.17.
69. Мельничук О.В. Проблематичність податкової методики визначення об'єкта оподаткування при обчисленні податку на прибуток [Текст] / О.В.Мельничук // Бюджетно-податкова політика: теорія, практика, проблеми. Ірпінь, 2004. – С. 266–269.
70. Мельничук О.В. Оподаткування доходів сільських домогосподарств в світлі новацій Податкового кодексу [Текст] / О.В.Мельничук // Розвиток облікової і фінансової складових економічної науки та практики: збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції / Відпов. за вип. Б.В. Мельничук. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2013. С.667-672.
71. Мельничук О.В. Розвиток спеціального режиму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників та перспективи його реформування. Збірник наукових праць ПДАТУ. – Економічні науки. – 2014. – Вип. 22(2). – С. 133–138.
72. Мельничук О.В. Порядок відшкодування витрат страхувальникам Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та шляхи його удосконалення [Текст] / О.В.Мельничук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – Випуск 11. Частина 3, 2015. – С. 143-147.
73. Мельничук О.В. Реформування єдиного соціального внеску: реалії та перспективи [Текст] / О.В.Мельничук // Стратегічні напрями соціально-економічного розвитку держави в умовах глобалізації: збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції за заг. ред. д.е.н., проф. Синчака В.П. – Хмельницький університет управління і права, 2015. – С. 190-193.

74. Мельничук О.В., Actual problems of taxation of farming profits [Текст] / О.В.Мельничук // Збірник наукових праць ПДАТУ. – 2015. – Випуск 23. – С. 181–187.
75. Новік О.І. Тлумачення поняття «податкове навантаження» у вітчизняній та зарубіжній літературі [Текст] / О.І. Новік // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип.6. – с. 756-762.
76. Новіков М.А Порівняльний аналіз методик визначення податкового навантаження та шляхи їх удосконалення [Текст] / М.А. Новіков // Сталий розвиток економіки. – 2011. – №2. – с.284
77. Оксфордський толковий словарь[Текст]. – М. : Весь Мир, 1997. – 496 с.
78. Опарін В.М. Аналіз переміщення тягаря акцизів в умовах податкової системи України [Текст] /В.М. Опарін, А.В. Іванченко// Фінанси України. – 2007. –№4. – с. 77-87.
79. Опарін В. Податкове навантаження на підприємницьку діяльність в Україні [Текст] / В.Опарін, Л. Дутчак // Науковий вісник Академії ДПС України. – Ірпінь, 2000. – №3(9). – с. 74-79.
80. Опарін В.М. Фіскальні засоби стимулювання економічного зростання [Текст] / В.М. Опарін, М.М. Фельдгольц // Фінанси України. – 2006. – №10. – с. 61-70.
81. Орлова В.М. Современные методики расчета налоговой загрузки на предприятие [Текст] / В.М. Орлова // Налоги. – 2007. – №31. – с. 23-28.
82. Островенко Т.К. Налоговая нагрузка на предприятие: обобщающие и частные показатели системы [Текст] / Т.К. Островенко // Аудиторские ведомости. – 2003. – № 5. – с. 10-14.
83. Пансков В.М. Налоги и налогообложение в РФ : учебник для вузов [Текст]/ В.М. пансков. – М.: МЦФЭР,2006. – 592 с.
84. Панура Ю.В. Інноваційні підходи до оцінювання податкового навантаження в умовах економічної нестабільності [Текст] / Ю.В. Панура // Проблеми науки. – К. : ЦНТЕІ, ЦДПІН ім. Г.М. Доброва НАНУ, 2012. – №11. – с. 42-47.

85. Податковий кодекс України №2755-VI dsl 02.12.2010 р.[Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу:<http://www.zakon.rada.gov.ua>.

86. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник [Текст] / керівник авт. Кол. І наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 3-є вид. , перероб та доп.. – К : КНЕУ, 2000. – 460 с.

87. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: монографія [Текст] / за заг. ред.. Ю.В. Іванова. –Х. : ВД»ІНЖЕК», 2007. – 448 с.

88. Про Державний бюджет на 2017 рік: закон України від 21.12.2016 р. №1801-VIII[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

89. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання [Електронний ресурс] : Наказ ДПАУ від 01.04 2011 р. №190. – Режим доступу:<http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/1945-190.html>

90. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання [Електронний ресурс]: Наказ ДПАУ від 27.06 2012 р. №553 « – Режим доступу : <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/3964-553.html>

91. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 08.07.2010 № 2464-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

92. Пушкарева В. История финансовой мысли и политики налогов [Текст]/В. Пушкарева. –М.: Инфра-М, 1996. – 192 с.

93. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь [Текст]/Б.А. Ройзберг, Л.Ш. Лозовський, Е.Б. Стародубцева. – 2-е узд., справ. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 479 с.

94. Романовский М.В. Налоги и налогообложение: учебник [Текст] // под. ред. М.В. Романовского, О.В. Врублевской. – СПб. : Питер, 2007. – 345 с.
95. Савченко В.Ф. Оцінка рівня податкового навантаження в Україні [Текст]/В.Ф. Савченко, А.Ф. Лось // Економічний часопис-XXI. – 2011. – №9. - 10. – с. 25-28.
96. Саєнко О.Р. Вплив податків на фінансові результати діяльності машинобудівних підприємств (на прикладі запорізького регіону) /О.Р. Саєнко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №3. – с. 203-207.
97. Самборська М.М., Мельничук О.В. Податкове навантаження та його вплив на розвиток суб'єктів підприємницької діяльності фізичних осіб. International Scientific Conference Innovative Economy: Processes. Strategies. Technologies : Conference Proceedings, Part II. January 27, 2017. Kielce. Poland : Baltija Publishing. – С. 136-138.
98. Самуэльсон пол. А. Экономика: ученик [Текст]/Самуэльсон Пол. А; в сокр. Пер. С англ.. – Севастополь : Ахтиар, 1995. – 384 с.
99. Сергеева Л.Н. Оцінювання податкового навантаження на макрорівні [Текст] / Л.Н. Сергеева, Г.Ю. Кучерова // Часопис економічних реформ. – 2012. – №4 (8). – с. 50-58.
100. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй [Текст]/ А.Сміт: пер. з англ. О. Васильєвої; ред.. Є. Литвин. – К.: Port-Royal.–594с.
101. Соколов А.А. Теория налогов [Текст] / А.А. Соколов. – М. : ЮрИнфоР-Пресс, 2003. – 656 с.
102. Стеблюк Н.Ф. Вплив податкового навантаження на діяльність підприємств [Текст] / Н.Ф. Стеблюк А.О. Філін // Молодий вчений. 2015. – №8(23). – С. 80-86.
103. Степура, М.М. Оптимізація податкового навантаження України в умовах невизначеності та ризиків / М.М. Степура // Економіка & держава. – 2011. – № 3. – С. 78 – 80.

104. Тимченко О.М. Визначення податкового навантаження на підприємства коксохімічної промисловості [Електронний ресурс] / О.М. Тищенко, А.О. Єніна-Березовська // Режим доступу: fkd.khibs.edu.ua/pdf/2011_1/37.pdf

105. Тимченко О.М. Податкове навантаження на юридичних осіб в Україні та його вплив на економічне зростання / О.М. Тимченко, М.Б. Кондратенко // Фінанси України. – 2012. – № 10. – С. 34 – 43.

106. Ткаченко Т. Порівняльний аналіз податкового навантаження в економіці України та країнах з розвинутою економікою [Текст]/Т. Ткаченко // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – Вип. 19. – с.460-464.

107. Ткачик Л.П. Оцінка та критерії оптимізації податкового навантаження в Україні [Текст] / Л.П. Ткачик, І.В. Ткач // Вісник ОНУ імені І.І. Мечнікова. – 2015. – Т.20. Вип.6. – с. 234-238.

108. Фрадинський О.А. Поняття податкового навантаження та підходи до його визначення [Текст] / О.А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №1. – Т.1. – с.79-82.

109. Фуга К.С. Вплив податкового навантаження на діяльність підприємств[Текст] / К.С. Фуга // проблеми економіки, менеджменту та сільської кооперації: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – 2015. – с. 396.

110. Цимбалюк І.О. Особливості визначення податкового навантаження на рівні держави та регіону [Текст] / І.О. Цимбалюк, О.О. Міщанчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2014. – №3(2). – с. 101-106.

111. Цимбалюк І.О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики [Електронний ресурс]/І.О. Цимбалюк, Н.В. Вишнеvsька // Режим доступу: <http://uk.x-pdf.ru/5ekonomika/1514079-1-udk-33622-cimbalyuk-io-ken-vishnevskapodatkovonavantazhennya-kriteriy-efektivnosti-vedenny>

112. Чеботарьова Д.С. Оцінка податкового навантаження та його вплив на господарську діяльність підприємства [Електронний ресурс]/Д.С.

Чеботарьова, О.М. Кушніренко // Матер., конф. «Формування ефективної моделі розвитку підприємств». – Житомир: ЖДТУ, 20013.– Режим доступу: <http://uk.x-pdf.ru/5ekonomika/1514079-1-udk-33622-cimbalyuk-io-ken-vishnevsk-podatkov-Navantazheniya-kriteriy-efektivnosti-vedenny>

113. Червінська О.С. Аналіз податкового навантаження в Україні та шляхи його оптимізації [Текст] / О.С. Червінська, О.В. Коваль // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.6.– с. 307-313.

114. Черник А.А. Сравнительный анализ методик расчета налоговой нагрузки организации [Текст] /А.А. Черник // Социально-антропологические проблемы иформационного общества. – 2013. – № 1. – с.3.

115. Чернишова М.О. Удосконалення методики розрахування податкового навантаження ПДВ / М.О. Чернишова // Економіка & держава. – 2013. – № 10. – С. 148 – 151.

116. Шайда О.Є. Моделювання впливу податкової політики на ділову активність суб'єктів підприємницької діяльності: автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд.. екон. наук: спец.08.02.03 «організація управління, планування і регулювання економіки / О.Є Шайда. – Львів, 2001. – 19 с.

117. Шарікова О.В. Податкове навантаження як фактор тонізації економіки [Електронний ресурс]/ О.В. Шарікова Режим доступу: http://www.rusnauka.com/19_NNM_2007/Economics/23354.doc.htm

118. Шевченко Н.М. Систематизація методик оцінки податкового навантаження на суб'єктів господарювання [Текст] / Н.М. Шевченко // Сталий розвиток економіки. – 2011. – № 6. – С. 270-275.

119. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение : учебник / Т.Ф. Юткина. – М. ИНФРА-М, 1998. – 429 с.

120. Юшко С. В. Навантаження на фонд оплати праці суб'єктів господарювання як чинник тінізації доходів громадян / С. В. Юшко // Фінанси України. – 2013. – № 2. – С. 32-45.

121. Ярова Н.В. Податкове навантаження та його оцінка розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Ярова Наталя Володимирівна; Інститут

економіки та прогнозування національної академії наук України. – К., 2010. – 21 с.